

POSUDEK ZÁVĚREČNÉ PRÁCE STUDENTA
NÁZEV PRÁCE: Zkušenosti rodiny s péčí a umíráním blízkého člověka
AUTOR: Kateřina Kovačičová, DiS.
VEDOUČÍ PRÁCE: Mgr. Alžběta Matochová
AUTOR POSUDKU: PhDr. Hana Janečková, Ph.D.

Kritérium	Body (0 – 5) 0 = nejhorší... 5= nejlepší hodnocení
<p>Vztah tématu k studovanému oboru (sociální/pastorační práce), jeho aktuálnost, originalita práce.</p> <p>Autorka se věnuje tématu umírání člena rodiny v jeho přirozeném prostředí. Jde o téma již poměrně dostatečně prozkoumané, na které je možné získat mnoho odkazů na odborné, publicistické i další literární zdroje. Bylo by např. zajímavé pokusit se zjistit, co vedlo rodiny k rozhodnutí, věnovat se péči o umírajícího v domácím prostředí. Pro autorku samotnou šlo o téma velmi nové a objevné. Vnímá v něm pro sebe témata, kterých se dosud ve své odborné praxi neměla příležitost věnovat a našla v nich příležitost k vlastnímu rozvoji.</p>	3
<p>Cíl práce a jeho naplnění, soulad obsahu práce se stanoveným cílem.</p> <p>Cílem práce bylo zjistit, jakým způsobem se pečující starají o své blízké v terminálním stadiu života a jak se následně vyrovnávají s jejich smrtí. Hlavním cílem bylo zaměřit se na jejich pocity, na to, co jim při péči pomáhalo a co situaci ztěžovalo. Autorka k tomuto cíli chce dospět především pomocí své kvalitativní analýzy, prostřednictvím rozhovorů, které prakticky realizovala. Bylo by možné diskutovat o volbě respondentů a metodě vedení rozhovorů.</p>	3
<p>Vhled autorky do problematiky, samostatné zvládnutí odborného tématu, jazyková kultura, srozumitelnost výkladu, logické členění práce</p> <p>Vhled, který autorka k tématu přináší je do značné míry povrchní. Zajímavé a inovující jsou její pohledy pastorační práci. Znovu zde objevuje pohled Křivohlavého (16-17). Celá 4. kapitola je věnována komunikaci (s. 18 – 21) – vzhledem k ostatním tématům je poměrně dlouhá, aniž by zde autorka vysvětlila, proč se právě komunikaci v tak rozsáhlé míře věnuje, jde o jakýsi teoretický úvod bez širších souvislostí.</p>	3
<p>Kvalita výzkumné části práce – přiměřenost zvolené metody, její zdůvodnění a popis, stanovení problému, výzkumné otázky, sběr dat, jejich analýza a prezentace, popis získaných výsledků a závěry.</p> <p>Autorka věnuje svému výzkumnému projektu celkem 21 s., tedy největší část své bakalářské práce. Cílem praktické části bylo zjistit, jaké jsou</p>	4

<p>zkušenosti s péčí a smrtí blízké osoby, jaké situace jsou v péči pro pečující osoby náročné a co by jim naopak pomohlo. Pro tento účel považuje autorka polostrukturovaný rozhovor za nejvhodnější metodu sběru dat. Pracuje se 6 rozhovory s lidmi ze svého blízkého okolí a zpracuje z nich 3 kazuistiky. Jedna z kazuistik se týká přímo vlastní rodiny a autorka tedy sepisuje i svoji vlastní reflexi situace. Dalo by se tedy hovořit o určité formě autobiografické metody. Svě zdánlivě nestrukturované rozhovory autorka ve své analýze nakonec uspořádává do celkem 8 kategorií (pravda o diagnóze, oznámení pečujícím, oznámení nemocnému, oznámení zbytku rodiny, vyrovnání se s péčí a smrtí, pomoc od nemocného, pomoc od vnějšího okolí, komunikace).</p> <p>Teprve po této teoretické úvaze autorka představila 3 kazuistiky umírajících osob a jejich pečujících rodin. Problémem je způsob zpracování získaných dat, která mají spíše subjektivní povahu. Např. ve větě „Lhali mamince, lhali svým dětem a možná tím chtěli trochu lhát i sobě“, není jasné, kdo komu vlastně lhal. Ačkoli na s. 31 slibuje autorka provést reflexi vlastní pozice, provádí tuto sebereflexi pouze u první z kazuistik. K metodice výzkumu by tedy bylo možné přinést řadu připomínek.</p> <p>Nicméně vlastní analytická část výzkumné práce (8. kapitola, s. 36 – 45) má svoji neodmyslitelnou hodnotu. Jde o skutečnou obsahovou analýzu rozhovorů na základě dříve prezentovaných 8 kategorií. Zajímavá je např. prezentace pomoci ze strany lékaře z ambulance bolesti nebo pomoc přítele faráře. Jako podstatné témata v rodinách vnímá autorka i komunikaci o tématu smrti.</p>	
<p>Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce.</p> <p>V práci jsou poměrně časté gramatické chyby, např. na s. 8 věta Pro svoji bakalářskou práci jsem si vybrala téma „Zkušenosti s péčí a smrtí blízké osoby. – Zde chybí úvozovky na konci věty. Na stejné straně: „Hlavním důvodem, proč jsem si téma vybrala bylo to abych mohla hlouběji prozkoumat jak teoretické poznatky, tak zkušenosti pečujících s péčí o umírajícího blízkého člověka“ – zde zase chybí čárky ve větě i tečka na konci věty.</p> <p>Na s. 10 v kap. 1.1 - ... bez cizí pomoc. V kap. 1.2 Zákon o sociálních službách č. 108/2006 S. ... je osoba závislá na péči... (zároveň zde není uveden paragraf, který je citován).</p> <p>S. 25, kap. 6.3 – na jedny z nejtěžších chvílí...</p> <p>S. 28, kap. 6.6 – na konci odstavce chybí tečka; kap. 6.7 „... pracovali jinak se sdělováním pravé pacientovi, dala bych Y diagnózy,...“ – nesrozumitelná věta; „ ...sdělovat svým nejbližší.“</p> <p>S. 31, kap. 7.1 , první odst. - ...o touto cestou o pomoc nežádal.</p> <p>S. 33, 1. odst. ...ovlivňovaly léky.</p> <p>S. 36, 1. odst ... s péčí o umíráním.</p> <p>S. 48, 1. odst. „Všechny rozhovory..., kterých se naše rozhovory týkaly, mi byly blízké.</p>	3
<p>Práce se zdroji, jejich počet, kvalita, dodržení publikační normy</p> <p>Autorka využívá svých zdrojů v textu přiměřeně (s výjimkou Janebová na s. 22). V seznamu literatury však nedodržuje standardní normu – neuvádí</p>	4

jednotný odkaz na křestní jména citovaných autorů. Také by bylo vhodné sloučit seznam standardních a online zdrojů do jediného seznamu.	
	0 – 30 bodů
	20

Celkové slovní zhodnocení práce, návrhy na doplnění - podrobnější vyjádření oponenta	Pro autorku bakalářské práce bylo zpracování tématu zásadní, emocionálně velmi náročné, a to zejména v jeho praktické části. Z jejího pohledu bylo důležité, že její respondenti dávali najevo, aby jejich rodiny prožily své poslední chvíle co nejlépe. Autorka také ukazuje, že realizované rozhovory byly první, které kdy o svém blízkém takto hlouběji vedli. Sama autorka pro sebe reflektuje především význam otevřené komunikace.
Otázky k diskusi (dobrovolné):	
	1. Jaké možnosti nebo cesty pro zlepšení komunikace a péče v rodinách umírajících členů do budoucna spatřujete?
	2. Jakou roli by v tomto mohla sehrát multidisciplinární paliativní péče, zejména pak domácí hospicová péče?

Celkové hodnocení: **Doporučují** práci k obhajobě

Návrh klasifikace (A – E):.....**C**.....

Datum: 24.8.2023

Podpis: Janečková

Doporučená klasifikace:

Body	Klasifikace	Poznámka
27 - 30	A	Minimálně 4 body v každé položce
22 - 26	B	Minimálně 3 body v každé položce
17 - 21	C	Minimálně 2 body v každé položce
12 - 16	D	Minimálně 1 bod v každé položce
7 – 11	E	Maximálně možná jedna „nulová“ položka
6 a méně	F	Více než jedna nulová položka

